Yatırımcı Davalarında Birleştirme

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 12. Hukuk Dairesi	13.05.2025	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/697	2025/770	HMK 57, HMK 166, HMK 167, HMK 353, İİK 67

ÖZET

Almanya'da güneş tahvili adıyla para toplayan şirketin yöneticisine karşı iki yatırımcının açtığı ayrı itirazın iptali davaları birleştirilmişti. Daire, dava arkadaşlığı bulunmadığını ve davalının aynı kişi olmasının birleştirme sebebi olmadığını belirterek kararı esasa girmeden kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yatirimci-davalarinin-birlestirilmesi-dava-arkadasligi-bam-2025-770/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

12. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/697

KARAR NO: 2025/770

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 3. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 26/12/2024

NUMARASI: 2020/242 Esas 2024/1049 Karar

DAVA: İtirazın İptali

Asıl ve birleşen davanın kısmen kabulüne ilişkin kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

ASIL DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde; davalının Almanya'da ... şirketini iki ortak ile kurduğunu ve şirketine yatırımcı arayışına giriştiğini, davalının enerji alanında yatırım yapması gereken şirket için aralarında davacının da bulunduğu çok sayıda kişiden 45 Milyon Euroya yakın para topladığını ancak şirkete ait olan bu paraların davalı tarafından sanat eserleri alımı gibi göstermelik işlemlerle şirket hesabından kendi hesabına aktarıldığını, müvekkili ve pek çok kişinin dolandırıldığını, davalının bu eylemleri nedeniyle Hamburg Asliye Ceza Mahkemesi'nin 09/04/2013 tarihli kararı ile cezalandırıldığını, davalı hakkında Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 15/07/2008 tarihli kararı ile iflas kararı verildiğini, müvekkilinin de alacağını iflas masasına yazdırdığını ve davalıdan 11.880,35 Euro alacaklı olduğunu, davalının Almanya'daki iflas tasfiyesinde kötü niyetli olarak Bodrum Bitez'de bulunan taşınmazını malvarlığı olarak beyan etmediğini, müvekkilinin alacağın tahsil edemediğini, davalının icra dosyasına sunduğu itiraz dilekçesinin ekindeki vekaletname ve diğer belgelerde adresini Şişli İstanbul olarak bildirdiğini, bu nedenle icra dairesinin yetkisine itirazın haksız olduğunu beyanla davalının haksız itirazının iptali ile takibin devamına, takibe haksız ve kötüniyetle iiraz eden davalı borçludan %20 den aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

ASIL DAVADA CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde; müvekkilinin adresinin Berlin Almanya olduğunu, davada yetkili Mahkemenin de Berlin Mahkemeleri olduğunu, davacının dava dışı ... şirketinden alacaklı olduğunu iddia ettiğini, bu nedenle müvekkiline husumet yöneltilemeyeceğini, alacağın zamanaşımına uğradığını, derdestlik itirazlarının da bulunduğunu, davacının müvekkilinden alacaklı olduğunu gösterir hiçbir belge sunmadığını beyanla davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

BİRLEŞEN DAVA: İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2020/667-2024/1012 E.K. sayılı 24.12.2024 tarihli birleştirme kararı ile birleşen davada davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili davacıya olan borcundan dolayı davalı aleyhine İstanbul ... İcra Müdürlüğünün ... Esas sayılı icra dosyası üzerinden icra takibi başlatıldığını, davalı borçlunun 01/02/2017 tarihinde asıl alacağa faize ve ferilerine itirazda bulunduğunu, davalıya icra dosyasındaki alacağın dayanağı olarak gösterilen ve ödeme emri ekinde de tebliğ edilen Hamburg Sulh Hukuk Mahkemesi (iflas mahkemesi) ... Esas nolu dosyasında düzenlenen ... seri numaralı ve 01/09/2008 başvuru tarihli iflas sıra cetvelinden de görüleceği üzere, borçlu davalının müvekkiline 8.216,096 Euro tutarında borcunun mevcut olduğunu, bu borcun kesinleştiğini ve bu mahkeme iflas dosyasında kayıt altına alındığını, davalının Almanya'daki malvarlığının borcu karşılamadığından ve Türkiye'de malvarlığı bulunduğundan müvekkili davacının alacağını Türkiye'de yasal yollarla takip etmek istediğini, dolayısıyla davalının borca itirazının yersiz ve kötü niyetli olduğunu, davalının Almanya'da ...'nin ortağı ve yönetim kurulu başkanı olduğunu, davalının bu şirket üzerinden Güneş Tahvili (Anleihe Solar) ihraç ettiğini ve davacı müvekkilinin de 5.000 Euro tutarında bir satın alma yaptığını, bu tahvilin davalının şirketince %8,25 faizi ile 15/11/2010 tarihinde geri ödenmek üzere alındığını, Güneş enerjisinin Almanya'da çok büyük bir pazar olduğundan müvekkili davacının bu şirketten

tahvil alarak yatırım yapmaya yönlendiğini, davacı müvekkilinin yanında bir çok kişinin de davalı Yönetim Kurulu başkanlığı yaptığı bu şirketten 50.000 Euro ya varan rakamlarda tahvil satın aldığını, bu suretle davalının buyük bir sermaya topladığını, ancak daha sonra davalının bu şirket üzerinden güneş yatırımı yapmayıp 25 milyon Euro tutarında sanat eseri satın aldığını ve bunları 37,9 milyon Euroya ... isimli şirkette sattığını, bunu öğrenen müvekkilinin sözleşmeyi feshettiğini ve ödediği parayı geri istediğini, davalı şirket ödeme yapmayınca davacı müvekkilinin Hamburg Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 328 O 373/07 Esas sayılı dosyadan davalının şirketine karşı açtığı davayı kazandığı ve mahkemenin davalının büyük bir riske girdiğini, şirketin sermayesini tehlikeye soktuğunu ve şirketi aşırı borçlandırdığı gerekçesiyle davayı kabul ettiğini, karar hükmünde davalının davacıya 5.000 Euro yu %5 lik faizi ile 06/08/2007 tarihinden itibaren ödemesine, ayrıca 489,45 Euro yargılama giderine hükmedildiğini, bu kararı Apostille şerhini onaylı tercümesi ile birlikte dilekçeleri ekinde sunduklarını, davalının Almanya'daki şirketi üzerinden topladığı paralar ile sanat eserleri satın aldığını ve bunları satmış gösterip, şirketi işlemez hale getirdiğini, davalının ayrıca bu eylemlerinden dolayı Hamburg Asliye Ceza Mahkemesi'nin 620 KLs 1/11 Esas sayılı dosyasında dolandırıcılık suçundan yargılandığını ve 5 sene hapis cezasına mahkum olduğunu, davalının şirketi üzerinden gerçekleştirdiği bu eylemleri sonucu, tüzel kişilik perdesinin kaldırılarak, davalının kişisel malvarlığı ile de sorumlu addedildiğini, söz konusu toplam borcun 37,9 milyon Euro olduğunu, davalının bu meblağı kişisel olarak ödeyemeyeceğini belirterek Almanya'da kişisel iflas yoluna başvurduğunu, müvekkilinin de karar altına aldığı alacağının masrafları ile birlikte iflas masasına kaydettiğini, bu nedenlerle davanın kabulü ile, davalıların İstanbul ...İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı dosyasına yaptığı itirazının iptali ile takibin aynı şartlarla devamına alacaklarının takip talebi çerçevesinde öngörülen oranlarda asıl alacağa işleyecek temerrüt faizi, vekalet ücreti ve masrafları ile birlikte tahsiline, haksız ve kötüniyetli itiraz nedeni ile İİK madde 67-2 uyarınca takip çıkışının %20'sinden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine, davalının Muğla ili, Bodrum ilçesi, ... Mah. ... ada parselde kayıtlı taşınmazı üzerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulmasını, davalı borçludan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

BİRLEŞEN DAVAYA CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde; müvekkilinin adresinin Berlin Almanya olduğunu, davada yetkili Mahkemenin de Berlin Mahkemeleri olduğunu, davacının dava dışı ... şirketinden alacaklı olduğunu iddia ettiğini, bu nedenle müvekkiline husumet yöneltilemeyeceğini, alacağın zamanaşımına uğradığını, derdestlik itirazlarının da bulunduğunu, davacının müvekkilinden alacaklı olduğunu gösterir hiçbir belge sunmadığını beyanla davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.
İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI: Mahkemece, yapılan değerlendirme ve teknik hesaplama neticesinde, davalının, söz konusu alacağın Türkiye'de talep edilemeyeceğine ve zaman aşımına uğradığına ilişkin savunmanın reddine karar verildiği, davacının 2004 sayılı İİK'nın 67. maddesi uyarınca alacağını önce icra takibine konu edip, sonrasında itiraz üzerine itirazın iptali davası açmış olduğu gözetildiğinde, itirazın iptali davasında, alacağın Almanya adli makamları tarafından hüküm altına alınmış olmasına rağmen Türkiye'de talep edilmesinin mümkün olup olmadığı, zaman aşımı ve faiz itirazının değerlendirilmesi gibi hususların yargılamayı gerektirmesi ve nihayetinde kısmen kabul kararı verildiği husus gözetildiğinde icra inkar tazminatı koşullarının oluşmadığının değerlendirildiği, bu çerçevede, asıl davanın kısmen kabulü ile davalı yanın İstanbul

... İcra Müdürlüğü'nün ... esas sayılı dosyasına yapmış olduğu itirazın kısmen iptali ile; takibin 11.880,35-Euro asıl alacak, 4.485,49-Euro işlemiş faiz olmak üzere toplam 16.365,84 Euro alacak üzerinden devamına, asıl alacağa takip tarihinden itibaren yıllık %4 oranı geçmemek üzere 3095 sayılı kanunun 4.a maddesi uyarınca Devlet bankaları tarafından Euro cinsi açılmış bir yıllık vadeli mevduatlara verilen en yüksek oranda faiz işletilerek takibin devamına, Birleşen davanın kısmen kabulü ile davalı yanın İstanbul ... İcra Müdürlüğü'nün ... esas sayılı dosyasına yapmış olduğu itirazın kısmen iptali ile; takibin 8.216,96-€ asıl alacak 2.758,20-€ işlemiş faiz olmak üzere toplam 10.975,16-€ alacak üzerinden devamına, asıl alacağa takip tarihinden itibaren yıllık %4 oranı geçmemek üzere 3095 Sayılı Kanunun 4/a maddesi uyarınca devlet bankaları tarafından Euro cinsi açılmış bir yıllık vadeli mevduatlara verilen en yüksek oranda faiz işletilerek takibin devamına karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ: Asıl ve birleşen davada davalı vekili; davacının dayandığı belgenin Almanya'da yürütülen bir prosedürün tek bir parçası olup bu belgenin yargı makamlarınca dahi düzenlenmediğini; kişisel iflas tablosunda alacak kaydı talebinde bulunmanın alacağı kesin olarak ispatlamaya yeterli olmadığını; müvekkilinin haksız fiil işlediği, bu nedenle davacının bizzat zarara uğradığı, bu zararın ne olduğu gibi hususlara dair dosya kapsamında hiçbir delil mevcut olmadığını; Alman Ceza Mahkemesi kararı ortadan kaldırılmışken, hukuken ve şeklen bulunmayan bir karara dayanılarak değerlendirme yapılmasının kabul edilemeyeceğini; 2005 yılında ortaya çıktığı iddia edilen alacağın zamanaşımına uğradığını; iflas masasına başvuru tarihinin 28/08/2008, iflas tasfiyesinin kapatılma tarihinin 06/05/2014 tarihi olarak belirtilmesine rağmen bu hususları açıklığa çıkartacak olan iflas dosyası ile ilgili istinabe taleplerinin dikkate alınmadığını; kesinleşen iflasa bağlı alacaklar için 3 yıllık zamanaşımı süresi öngörüldüğünü; husumet itirazının değerlendirilmediğini; Almanya'da yürütülen iflas sürecinde davacının ödeme alıp almadığı hususunun dahi araştırılmadığını; müvekkili temerrüde düşürülmediğinden aleyhine faiz hükmedilmesinin hukuka aykırı olduğunu; işbu davanın haksız fiil sorumluluğu ile çözülmesinin hukuken mümkün olmadığını; Mahkemece aralarında herhangi bir bağlantı bulunmayan davaların birleştirilerek hukuka aykırı şekilde karar verildiğini; kararın kaldırılarak, asıl ve birleşen davaların reddine karar verilmesini talep etmiştir. Asıl ve birleşen davada davacılar vekili, davacının talep ettiği tutarın iflas kayıt tablosunda ve davaya konu takipte net bir şekilde belli olduğunu, Almanya'da yetkili mahkemece düzenlenmiş kesin hüküm gücündeki evrakla alacağın sabit olduğunu, alacak likit olduğundan icra inkar tazminatına hükmedilmesi gerektiğini; HMK 327.maddesi gereği yargılamayı gereksiz yere uzatan davalı lehine hükmedilen vekalet ücretinin kaldırılmasını talep etmiştir.

GEREKÇE: Asıl dava, davacının yatırım yaptığı ve Almanya'da kurulan, davalının yöneticisi ve hakim ortağı olduğu ... şirketi tarafından toplanan paraların, davacının da aralarında bulunduğu yatırımcıların zararına olarak, şirketin amacına uygun olarak kullanılmadığının Almanya'da yapılan ceza yargılamasında tespit edildiği ileri sürülerek, davacının uğradığı zararın şirketin yöneticisi ve hakim ortağı olan davalıdan tahsili istemine ilişkin başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali, birleşen dava ise davacının aynı hukuki sebeplere dayalı olarak açtığı itirazın iptali davasıdır. Davacılar tarafından ayrı ayrı açılan davalar davalar arasında hukuki ve fiili bağlantı bulunduğu gerekçesiyle birleştirilmesine karar verilmiştir. 6100 sayılı HMK nın 57.maddesinde;“Birden çok

kişi, aşağıdaki hallerde birlikte dava açabilecekleri gibi aleyhlerine de birlikte dava açılabilir: a)Davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak olması,b)Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri, c)Davaların temelini oluşturan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması" şeklinde düzenlenmiştir.Şu durumda, maddede açıkça sayılan dava konusu hak ve borcun ortak olması, birden fazla kişinin ortak bir işlem (örneğin sözleşme) ile borç altına girmiş olması, davanın birden fazla kişi hakkında aynı (veya benzer) sebepten doğmuş olması hallerinde birden çok kimsenin birlikte dava açması olanaklı olduğu gibi, birlikte aleyhlerine de dava açılabilir. Alacaklının müteselsil borçluların tümüne veya bunlardan bazısına karşı alacak davası açtığı hallerde davalı müteselsil borçlular; yine mirasçılar miras bırakanın borçlarından müteselsilen sorumlu olduklarından birden fazla mirasçıya karşı alacak davası açılması halinde davalı mirasçılar; birden çok kişinin aynı sözleşmeyle borç altına girdiği hallerde bölünebilen bir borç nedeniyle birden çok kişiye karşı birlikte dava açılması halinde, bu kişiler arasındaki ilişki ihtiyari dava arkadaşlığıdır. Davanın birden fazla kişi hakkında aynı veya benzer sebepten doğması haline gelince; aynı sebepten maksat yalnız hukuki sebep olmayıp bir olaya, yani aynı vakıaya ve fakat farklı hukuki sebeplere dayanılarak da birden fazla kişinin dava açması veya dava edilmesi olanaklıdır. Örneğin sebepsiz iktisap hükümlerine göre sorumlu olan kişilere karşı ve haksız fiili birlikte işleyen kişilere karşı birlikte dava açılabilir. Burada da ihtiyari dava arkadaşlığı söz konusudur. 6100 sayılı HMK'nın 58. maddesinde, ihtiyari dava arkadaşlığında davaların birbirinden bağımsız olduğu, dava arkadaşlarından her birinin diğerinden bağımsız olarak hareket edeceği; 59. maddesinde ise mecburi dava arkadaşlığının, bir hakkın birden fazla kimse tarafından birlikte kullanılması veya birden fazla kimseye karşı birlikte ileri sürülmesi ve tamamı hakkında tek hüküm verilmesi gereken hallerde söz konusu olacağı; 60. maddesinde ise mecburi dava arkadaşlarının ancak birlikte dava açabilecekleri veya aleyhlerine birlikte dava açılabileceği düzenlenmiştir. Yine 6100 sayılı HMK'nın 166. maddesinde davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması ya da biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması durumunda davaların birleştirilebileceği; 167. maddesinde ise mahkemenin, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için birlikte açılmış veya sonradan birleştirilmiş davaların ayrılmasına, davanın her aşamasında talep üzerine veya kendiliğinden karar verebileceği hüküm altına alınmıştır. Somut olayda; davacılar davalının Almanya'da ki iflas masasına kayıt yaptıran alacaklıları olup, bu kapsamda yatırımcılar tarafından ayrı ayrı davalar açılıp görüldüğü Dairemizce istinaf incelemesi yapılan dosyalardan bilinmektedir. Birden fazla davacı yatırımcı birlikte dava açması mümkün olmadığı; ayrı ayrı açılan davaların birlikte görülmesinde bir yarar bulunmadığı halde davaların birleştirilmesine karar verilerek, her yatırımcının dava dışı şirket ile ilişkisi farklı olup bu hali ile aynı hukuki sebebe ve vakıalara dayandığı ileri sürülemeyeceği gibi Davacılar arasında maddi yada şekli anlamda zorunlu dava arkadaşlığının varlığından söz edilemeyecektir. İhtiyari dava arkadaşlığının varlığı kabul edilse dahi iddia ve savunmanın araştırılması, delillerin toplanıp ayrıntılı olarak değerlendirilmesi ve hukuki gerçekliğin tam olarak ortaya konulması, ayrıca kararın denetime elverişli olabilmesi için davaların ayrılması gerekmektedir. (Yargıtay HGK'nin 2015/3380 esas, 2017/378 karar, 01.03.2017 tarihli kararı aynı yöndedir.) Açıklanan nedenlerle; davacılar arasında mecburi ve ihtiyari dava arkadaşlığı olmadığı, davalının aynı kişi olmasının davaların birleştirilmesine sebep olamayacağı, istinaf

incelemesi yapılmasında da güçlük teşkil ettiğinden taraf vekillerinin esasa yönelik istinaf nedenleri incelenmeksizin kararın kaldırılmasına; davalar tefrik edilerek karara bağlanmak üzere dava dosyasının kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar verilmiştir.
HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle: Taraf vekillerinin istinaf başvurusunun kabulüne; İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 26/12/2024 Tarih, 2020/242 Esas - 2024/1049 Karar sayılı kararın HMK'nın 353(1)a-4 gereği KALDIRILMASINA; "Dava yeniden görülmek üzere dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine"Yatırılan (asıl davada davacı 615,40-TL, birleşen davada davacı 615,40-TL, asıl ve birleşen davada davalı 2.606,84-TL) peşin istinaf karar harçlarının talep halinde taraflara iadesine,Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK 362(1)-g maddesi uyarınca kesin olmak üzere oy birliği ile karar verildi. 13/05/2025